

PREZENTAREA GENERALĂ A PROGRAMULUI DE STUDII UNIVERSITARE

Programul de studii universitare la nivel de licență în Psihologie al Facultății de Sociologie și Psihologie din Universitatea de Vest din Timișoara își propune să îndeplinească cele mai exigente standarde de evaluare academică, națională și internațională, să fie comparabil cu ofertele academice și cercetarea științifică oferite în celelalte centre universitare, la nivel național și internațional. *Misiunea Programului de studii de licență în Psihologie* din Facultatea de Sociologie și Psihologie este, de asemenea, în acord cu Carta Universității de Vest și promovează statutul și valorile profesiei de psiholog (respectarea drepturilor omului, demnității și diversității umane, egalitate în dezvoltarea optimă a indivizilor, a familiilor, grupurilor, organizațiilor), precum și cu cerințele identificate pe piața muncii.

În consecință, **obiectivele** programul de licență în Psihologie vizează :

1. Pregătirea inițială a specialiștilor în psihologie, la standardul impus de nivelul de dezvoltare actual și de perspectivă ale societății;
2. Integrarea activității de cercetare științifică actuală în domeniul psihologiei, la nivel internațional, în formarea studenților, precum și în conținuturile predate;
3. Sprijinirea formării complexe a studenților prin compatibilizarea curriculei și promovarea unei instruiți bazate pe evidențe științifice, comparabile cu cele de la nivel internațional și adaptate nevoilor angajatorilor și beneficiarilor serviciilor psihologice, prin stabilirea și dezvoltarea de parteneriate, naționale și internaționale, cu instituții de învățământ superior și de cercetare, precum și cu potențiali angajatori și beneficiari.

Obiectivul general al programului de studii

Prin studiile de licență în Psihologie ne propunem să acoperim toate cele patru direcții majore ale psihologiei aplicate recunoscute de către Colegiul Psihologilor din România: clinică, organizațională, educațională și securitate națională. Concomitent, accentul este pus pe dezvoltarea de competențe transversale, solicitate pe piața muncii în cele mai multe domenii de activitate.

2. Competențe și rezultate așteptate ale învățării formate în cadrul programului de studii

A. COMPETENȚE¹

Competențe-cheie²:

- **Competențele personale, sociale și de a învăța să înveți** (capacitatea de a reflecta asupra propriei persoane, gestionarea eficace a timpului și a informației, munca în echipă în mod constructiv, păstrarea rezilienței și gestionarea propriului proces de învățare și a carierei).
- **Competențele digitale** (utilizarea cu încredere, critică și responsabilă a tehnologiilor digitale, precum și utilizarea acestora pentru învățare, la locul de muncă, și pentru participarea în societate).
- **Competențele antreprenoriale** (capacitatea de a acționa în fața oportunităților și a ideilor și de a le transforma în valori pentru ceilalți. Ele se întemeiază pe creativitate, gândire critică și soluționarea problemelor, luarea de inițiative și perseverență și capacitatea de a lucra în colaborare cu scopul de a planifica și a gestiona proiecte care au o valoare culturală, socială sau financiară).
- **Competențele cetățenești** (capacitatea de a acționa în calitate de cetățeni responsabili și de a participa pe deplin la viața civică și socială, pe baza înțelegerii conceptelor și structurilor sociale, economice, juridice și politice, precum și a evoluțiilor și a durabilității la nivel mondial).

Competențe profesionale³:

- C1. Operarea cu concepte fundamentale domeniului psihologiei;
- C2. Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihologie;
- C3. Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie;
- C4. Evaluarea psihologică la nivel individual;
- C5. Formarea unei conduite creative-inovative în domeniul psihologiei ca știință;
- C6. Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei.

Competențe transversale⁴:

¹ *Competența (competence)* reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, aptitudini și abilități personale, sociale și/sau metodologice și alte achiziții constând în valori și atitudini, pentru rezolvarea cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională ori personală în condiții de eficacitate și eficiență.

² [Competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții](#) sunt acele competențe de care au nevoie toți cetățenii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, ocuparea unui loc de muncă, incluziune socială și cetățenie activă, fiind dezvoltate în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții, începând din copilăria mică și pe tot parcursul vieții adulte, prin intermediul învățării formale, non-formale și informale.

³ *Competențele profesionale* reprezintă capacitatea de a realiza activitățile cerute la locul de muncă la nivelul calitativ specificat în standardul ocupațional. Acestea se dobândesc pe cale formală, respectiv prin parcurgerea unui program organizat de o instituție acreditată.

⁴ *Competențele transversale* reprezintă achizițiile valorice și atitudinale care depășesc un anumit domeniu/program de studii și se exprimă prin următorii descriptori: autonomie și responsabilitate, interacțiune socială, dezvoltare personală și profesională.

a) Competențe personale:

- *Conștientizarea nevoii de formare continuă; utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru dezvoltarea personală și profesională;*
- *Rezolvarea problemelor și luarea deciziilor adecvate;*
- *Utilizarea tehnologiei informației și comunicării TIC.*

b) Competențe interpersonale:

- *Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și asistență calificată;*
- *Familiarizarea cu rolurile și activitățile specifice muncii în echipă și distribuirea de sarcini pentru nivelurile subordonate.*

c) Competențe de cetățenie globală:

- *Dezvoltarea inițiativei și a spiritului antreprenorial;*
- *Respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale;*
- *Recunoașterea și respectul diversității și multiculturalității.*

B. REZULTATE AȘTEPTATE ALE ÎNVĂȚĂRII⁵

a) Cunoștințe⁶ - Conform *Cadrului European al Calificărilor (European Qualifications Framework – EQF)*, rezultatele învățării aferente **nivelului 6 de calificare**, corespunzător studiilor universitare de licență, presupun **cunoștințe avansate într-un domeniu de muncă sau de studiu, care implică înțelegerea critică a teoriilor și principiilor:**

C1. Operarea cu concepte fundamentale domeniului psihologiei

- Absolvenții:
- a) au cunoștințele și capacitatea de a înțelege și descrie principalele concepte, paradigme și metodologii utilizate în cercetarea și practica psihologică;
- b) dispun de cunoștințele de bază și au capacitatea elaborării și interpretării unei evaluări psihologice, folosind terminologia, metodele și instrumentele psihologice specifice;
- c) au capacitatea de adaptare a terminologiei și a strategiilor de comunicare în funcție de categoriile socio-profesionale vizate ca și clienți și a tipului de intervenție.

⁵ *Rezultatele învățării (learning outcomes)* înseamnă enunțuri care se referă la ceea ce cunoaște, înțelege și este capabil să facă un cursant la terminarea unui proces de învățare și care sunt definite sub formă de cunoștințe, abilități, responsabilitate și autonomie.

⁶ *Cunoștințele (knowledge)* înseamnă rezultatul asimilării de informații prin învățare. Cunoștințele reprezintă ansamblul de fapte, principii, teorii și practici legate de un anumit domeniu de muncă sau de studiu. Cunoștințele sunt descrise ca fiind teoretice și/sau faptice. Cunoștințele se exprimă prin următorii descriptori: cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific, explicare și interpretare.

- C2. *Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihologie*
- a) Absolvenții au capacitatea formulării de ipoteze și operaționalizării conceptelor cheie pentru explicarea și interpretarea fenomenelor cu care se confruntă persoanele în viața personală sau profesională;
- b) Absolvenții pot explica și interpreta fenomene și procese psihice prin aplicarea cunoștințelor fundamentale.

b) Abilități⁷ - Conform *Cadrului European al Calificărilor (European Qualifications Framework – EQF)*, rezultatele învățării aferente **nivelului 6 de calificare**, corespunzător studiilor universitare de licență, presupun **abilități avansate, care denotă control și inovare, necesare pentru a rezolva probleme complexe și imprevizibile într-un domeniu de muncă sau de studiu specializat:**

- C3. *Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie*
- Absolvenții ar trebui să demonstreze capacitatea de:
 - a) analiză și interpretare a datelor empirice, de evaluare critică și constructivă a propriului demers de cercetare și de evaluare psihologică;
 - b) construire și evaluare a indicatorilor psihologici relevanți pentru cercetările din domeniul psihologiei;
 - c) interpretare și evaluare critică a soluțiilor oferite de teoria referențială.
- C4. *Evaluarea psihologică la nivel individual*
- a) Absolvenții ar trebui să demonstreze capacitatea de a aplica cunoștințele dobândite la situații cu un grad mediu de complexitate și de a formula concluzii bine argumentate, prin prezentarea și interpretarea unei evaluări psihologice, ca modalitate de ilustrare a regulilor, metodelor, tehnicilor și procedeelelor de analiză și cercetare deja cunoscute și asimilate;
- b) Absolvenții ar trebui să demonstreze capacitatea de a identifica probleme-cheie pentru cercetarea și practica psihologică, pornind de la situații similare celor deja cunoscute sau a celor întâlnite în teoriile și studiile de caz/exemplele de bune practici analizate;
- c) Absolvenții ar trebui să demonstreze capacitatea de a realiza a unui demers anamnetic și de consiliere primară.
- C5. *Formarea unei conduite creative-inovative în domeniul psihologiei ca știința*
Absolvenții ar trebui să aibă capacitatea:

⁷ *Abilitatea (skill)* reprezintă capacitatea de a aplica și de a utiliza cunoștințe pentru a duce la îndeplinire sarcini și pentru a rezolva probleme. Abilitățile sunt descrise ca fiind cognitive (implicând utilizarea gândirii logice, intuitive și creative) sau practice (implicând dexteritate manuală și utilizarea de metode, materiale, unelte și instrumente). Abilitățile se exprimă prin următorii descriptori: aplicare, transfer și rezolvare de probleme, reflecție critică și constructivă, creativitate și inovare.

- a) de a elabora un proiect de cercetare psihologică de complexitate medie, pe baza principalelor paradigme și teorii psihologice însușite, incluzând argumentarea metodelor, tehnicilor, procedeele și instrumentelor aplicate;
- b) de a crea și gestiona baze de date cu variabile psihologice.
- *C6. Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei*
Absolvenții ar trebui să aibă capacitatea:
 - a) de a folosi în mod corect limbajul și terminologia specifice domeniului de studiu în care s-au pregătit, astfel încât să poată comunica și interacționa cu alte persoane în cadrul unor echipe centrate pe realizarea unor sarcini comune și cu viitorii clienți în activități de evaluare, consiliere, orientare;
 - b) de a citi și dezbate conținuturile unor cărți, manuale, studii de caz etc. din domeniul studiat, demonstrând astfel cel puțin capacitatea de înțelegere și transmitere a elementelor de bază ale conținuturilor respective;
 - c) de a prezenta argumente în fața unei audiențe alcătuită din persoane cu niveluri diferite de pregătire și educație, astfel încât, prin limbajul folosit, să se poată face înțeles și de alte categorii de persoane;
 - d) de a demonstra abilități de lucru în echipă (fie prin activitățile curriculare, e.g. participare în realizarea unor proiecte comune, fie prin activități extra-curriculare);
 - e) de a demonstra asimilarea tehnicilor de relaționare în grup, a capacităților empatice de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă.

c) Responsabilitate și autonomie⁸ - Conform *Cadrului European al Calificărilor (European Qualifications Framework – EQF)*, rezultatele învățării aferente **nivelului 6 de calificare**, corespunzător studiilor universitare de licență, presupun *gestionarea de activități sau proiecte tehnice sau profesionale complexe, prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor în situații de muncă sau de studiu imprevizibile și asumarea responsabilității pentru gestionarea dezvoltării profesionale a indivizilor și a grupurilor:*

- Absolvenții ar trebui să demonstreze că:
 - a) și-au însușit capacitatea de a lucra independent (eventual cu o minimă îndrumare) pentru obținerea informațiilor (bibliografice, studii de caz, teorii, ghiduri de bune practici etc.) necesare îndeplinirii unei sarcini specifice asociate unuia din domeniile studiate;
 - b) au capacitatea de a-și identifica propriile surse și resurse de învățare;
 - c) au capacitatea de a reflecta asupra progreselor realizate în procesul de învățare;
 - d) au deprins strategiile de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și răspundere personală față de rezultat, pe baza principiilor, normelor și valorilor codului de etică profesională.
- Absolvenții ar trebui să demonstreze:

⁸ *Responsabilitate și autonomie (responsibility and autonomy)* înseamnă capacitatea cursantului de a aplica în mod autonom și responsabil cunoștințele și aptitudinile sale.

- a) însușirea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare;
- b) dezvoltarea unor abilități de autocontrol permanent și conștient cu privire la motivațiile pentru învățare, prin raportare la propriile obiective de dezvoltare profesională și personală;
- c) capacitatea de a opera distincții între date, informații și cunoaștere și de a aplica tehnici de gestionare a acestora;
- d) conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

3. Ocupații care pot fi practicate pe piața muncii

Psiholog în specialitatea psihologie clinică (psiholog clinician) – COR 263401
Psiholog în specialitatea consiliere psihologică (consilier psihologic) – COR 263402
Psiholog în specialitatea psihoterapie (psihoterapeut) – COR 263403
Psiholog în specialitatea psihologia muncii și organizațională (psiholog organizațional) – COR 263404
Psiholog în specialitatea psihologia transporturilor (psiholog în transporturi) – COR 263405
Psiholog în specialitatea psihologia aplicată în servicii (psiholog în servicii) – COR 263406
Psiholog în specialitatea psihologie educațională, consiliere școlară și vocațională – COR 263407/Psiholog școlar – COR 263414
Psiholog în specialitatea psihologie aplicată în domeniul securității naționale – COR – 263409
Psiholog în specialitatea psihologie judiciară – evaluarea comportamentului simulat prin tehnica poligraf – COR – 263410

În domeniul conex:

Terapeut ocupațional – COR 263419
Consilier dezvoltare personală – COR 242324 / Specialist în activitatea de coaching (coach) – COR 242412
Formator – COR 242401
Specialist resurse umane / consultant – COR 242314
Consilier școlar – COR 235903
Logoped - COR 226603